

Fundacja
Cyberium

PRZYSZŁOŚĆ
DOKUMENTÓW

**JEST
CYFROWA**

SPIS TREŚCI

n1

DIGITALIZACJA OD PODSTAW

06

Digitalizować,
czyli właściwie co i jak?

08

Paperless po polsku

12

n2

CYFROWE NARZĘDZIA USPRAWNIAJĄCE DIGITALIZACJĘ

16

Zwykły podpis elektroniczny –
prosta forma identyfikacji

18

Kwalifikowany podpis
elektroniczny

20

Podpis, który nie może
być prostszy!

22

Ufaj, ale weryfikuj!

26

Cyfrowy niezbędnik – pieczęć
elektroniczna i znakowanie czasem

28

Nadchodząca zmiana systemowa –
Krajowy System e-Faktur

30

n3

5 KORZYŚCI DIGITALIZACJI SPRAWDŹ, DLACZEGO WARTO!

34

PODSUMOWANIE	38
ŹRÓDŁA	40

**DIGITALIZACJA OTWIERA
PRZED FIRMAMI SZEROKIE
SPEKTRUM MOŻLIWOŚCI,
KTÓRE POZWALAJĄ NA
SZYBSZE DZIAŁANIE,
ZWIĘKSZONĄ EFEKTYWNOŚĆ,
LEPSZE PODEJMOWANIE
DECYZJI OPARTYCH NA
DANYCH ORAZ BUDOWANIE
MOCNIEJSZYCH RELACJI
Z KLIENTAMI.**

WSTĘP

W dzisiejszym dynamicznym środowisku biznesowym, w którym nowe technologie wdrażane są w coraz krótszych cyklach, a wymagania klientów nieustannie ewoluują, przedsiębiorstwa stają w obliczu ogromnych wyzwań strukturalnych i technologicznych. Chcąc utrzymać swoją pozycję na rynku coraz więcej z nich stawia digitalizację u podstaw nowych strategii, umożliwiając sobie samym dostęp do szeregu korzyści. Obserwując te wszystkie zmiany w kontekście obsługi dokumentów jedno jest dla nas pewne – Przyszłość dokumentów jest cyfrowa. Dlatego też w ramach niniejszej publikacji pragniemy przybliżyć korzyści, jakie niesie za sobą cyfrowe przetwarzanie i przechowywanie dokumentów, a także jakie narzędzia umożliwiają cyfrową transformację.

Digitalizacja dokumentów to przede wszystkim tworzenie ich w formie elektronicznej. Wdrożenie pełnego elektronicznego obiegu w możliwie wielu obszarach działalności firmy pozwala na uzyskanie najszerszego pakietu korzyści, jakie oferuje digitalizacja. Papierowe dokumenty, tradycyjne metody komunikacji i powolne procesy stają się przeszłością. Digitalizacja otwiera przed firmami szerokie spektrum możliwości, które pozwalają na szybsze działanie, zwiększoną efektywność, lepsze podejmowanie decyzji opartych na danych oraz budowanie mocniejszych relacji z klientami. Pierwszym krokiem w kierunku cyfrowej transformacji jest zastosowanie narzędzi umożliwiających pełną digitalizację w zakresie obiegu dokumentów, w tym przede wszystkim kwalifikowanego podpisu elektronicznego, znakowania czasem, firmowej pieczęci elektronicznej czy Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF).

Mamy nadzieję, że niniejsze opracowanie dostarczy wartościowych informacji i inspiracji do wdrożenia cyfrowych rozwiązań w przedsiębiorstwach. Nie mamy wątpliwości, iż przyszłość dokumentów jest cyfrowa, a pełne wdrożenie elektronicznego obiegu dokumentów opartego o szerokie wykorzystanie podpisu elektronicznego stanowi niezbędny klucz do osiągnięcia sukcesu w dzisiejszych dynamicznych czasach.

Życzymy miłej lektury!

SYLWIA GAJDEROWICZ
Wiceprezes Fundacji Cyberium

DOROTA DUBLANKA
Prezes Fundacji Cyberium

01

DIGITALI ZACJA

OD PODSTAW

DIGITALIZOWAĆ, CZYLI WŁAŚCIWIE CO I JAK?

W świecie naszpikowanym wszechobecną technologią z pojęciem cyfryzacji nie trzeba już nikogo zaznajamiać. Z roku na rok w coraz większym wymiarze nasze codzienne życie przenoszone jest do świata cyfrowego, ułatwiając i usprawniając dotychczasowe procesy, zadania i obowiązki. W długiej perspektywie cyfryzacja przynosi szereg korzyści, jak optymalizacja – czasu pracy, zasobów czy miejsca do archiwizacji – czy redukcja kosztów. To, co jednak w teorii wydaje się oczywiste, musi mierzyć się ze współczesnymi realiami, gdzie krótkoterminowy rachunek zysków i strat często przeważa nad długookresowymi korzyściami. Istnieją jednak rozwiązania, które pozwalają wejść na ścieżkę cyfrowej transformacji bez konieczności przeprowadzania szeroko zakrojonej rewolucji! Załedwie kilka prostych narzędzi jest w stanie usprawnić i przyspieszyć procesy wewnątrz każdej firmy, zwiększając jednocześnie jej efektywność oraz rynkową konkurencyjność. Pytanie zatem od czego zacząć?

Digitalizacja w świecie biznesu polega na wykorzystaniu technologii cyfrowych w celu zmiany modelu biznesowego i zapewnienia nowych możliwości generowania przychodów i wartości dla klientów. Aby zwiększyć stopień cyfryzacji przedsiębiorstwa nie trzeba od razu wdrażać najnowocześniejszych rozwiązań technologicznych, czy inwestować w zaawansowane oprogramowanie. Digitalizację można zacząć tylko (a nawet aż!) od tego co w świecie biznesu do niedawna było domeną papieru, czyli od cyfryzacji wszechobecnych dokumentów.

Digitalizacja dokumentów to przede wszystkim tworzenie dokumentów w formie elektronicznej. Rezygnacja z papieru na rzecz e-dokumentów zwiększa efektywność i wydajność pracy, gdyż doskonale redukuje czas potrzebny do obsługi papierowych dokumentów. Przetwarzanie dokumentów cyfrowych może obejmować także skanowanie dokumentów papierowych, konwersję do formatu elektronicznego, udostępnianie i archiwizowanie. Cyfryzacja fizycznych dokumentów może przynieść wiele korzyści, umożliwiając m.in. szybkie przeszukiwanie dokumentów, wyszukiwanie określonych informacji i co równie istotne – wyklucza ryzyko zgubienia/przeoczenia istotnych dokumentów. Warto jednak zwrócić uwagę, że wyłącznie digitalizacja całego procesu tworzenia i edycji dokumentów pozwala w pełni wykorzystać potencjał cyfrowych rozwiązań i uzyskać optymalny pakiet korzyści.

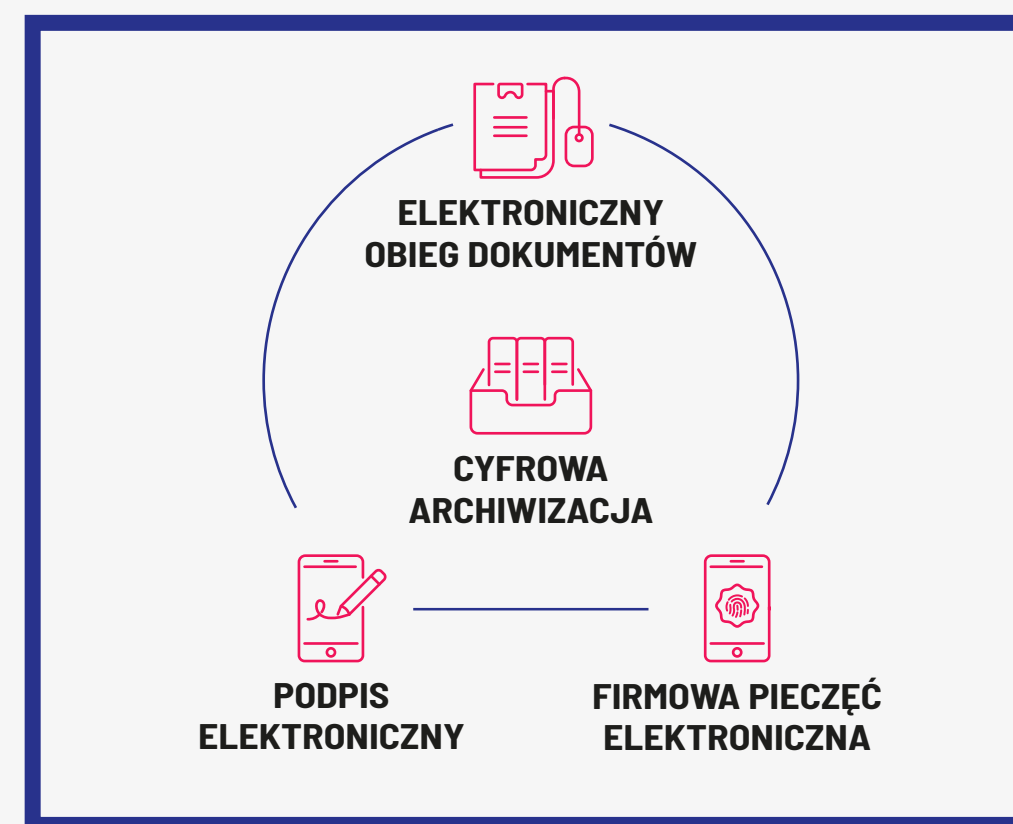
**DZIĘKI SZEROKIEMU
ZASTĘPOWANIU PAPIERU
CYFROWYMI ODPOWIEDNIKAMI,
MOŻLIWE JEST ZWIĘKSZENIE
EFEKTYWNOŚCI
I WYDAJNOŚCI PRACY...**

**NAJWIĘKSZY PAKIET KORZYŚCI, JAKIE
OFERUJE DIGITALIZACJA DOKUMENTÓW,
ZAPEWNI WPROWADZENIE PEŁNEGO ELEKTRO-
NICZNEGO OBIEGU DOKUMENTÓW W MOŻLIWIE
JAK NAJWIĘKSZEJ ILOŚCI OBSZARÓW
DZIAŁALNOŚCI FIRMY. UŁATWIA ON NIE TYLKO
EFEKTYWNE ZARZĄDZANIE DOKUMENTACJĄ,
ALE TAKŻE POZWALA NA UZYSKANIE
NAJWIĘKSZYCH OSZCZĘDNOŚCI ZASOBÓW
PRZED W SZYSTKIM CZASU, KAPITAŁU
ORAZ MIEJSCA.**

Końcowym etapem procesu elektronicznego obiegu dokumentów jest cyfrowa archiwizacja. Tradycyjny sposób magazynowania danych w fizycznej – papierowej formie, nie nadąża za dzisiejszymi potrzebami elastycznego dostępu, kontroli kosztów czy ochrony danych. Digitalizacja zasobów archiwum ułatwia zarządzanie zawartością, a także podnosi poziom bezpieczeństwa dostępu. W dzisiejszych realiach biznesowych cyfrowy obieg dokumentów powinien być rozwiązaniem obowiązkowym dla każdej nowoczesnej firmy.

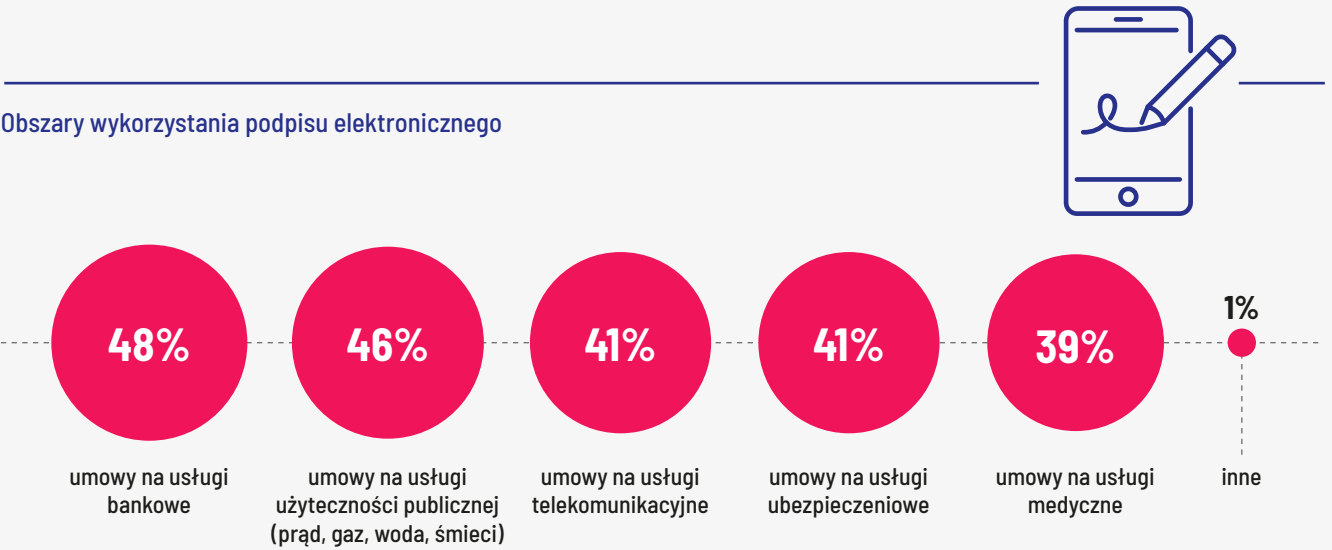
Kluczem do wykorzystania potencjału cyfrowych rozwiązań jest zastosowanie narzędzi umożliwiających pełną digitalizację, w tym przede wszystkim kwalifikowanego podpisu elektronicznego, znakowania czasem czy firmowej pieczęci elektronicznej. Rozwiązania te są od lat obecne na polskim rynku, a ich wykorzystanie przyczynia się do optymalizacji procesów i usprawnia wykonywanie codziennych obowiązków przedsiębiorców.

PAPERLESS PO POLSKU

Jak wynika z badań przeprowadzonych przez KIR i Związek Banków Polskich w marcu 2023 roku zaledwie 30% Polaków przyznaje, iż zdarzyło się im korzystać z podpisu elektronicznego. Równocześnie aż 59% badanych podkreśla, iż byłaby zainteresowana zakupem i korzystaniem z kwalifikowanego podpisu elektronicznego, gdyby można go było uzyskać w pełni online. Jako główny obszar zastosowania respondenci wskazują najczęściej podpisywanie umów na usługi bankowe (48%), umów na usługi użyteczności publicznej, takich jak np. prąd lub woda (46%) oraz umów na usługi telekomunikacyjne czy ubezpieczeniowe (po 41%).

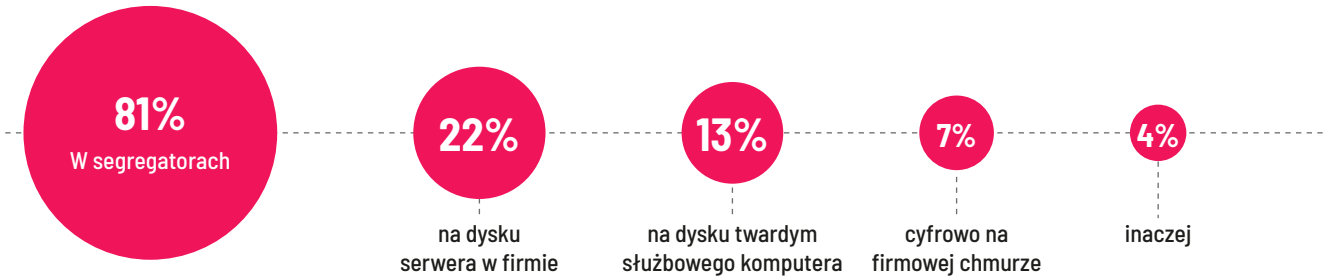

Źródło: Dane KIR i Związku Banków Polskich, maj 2023

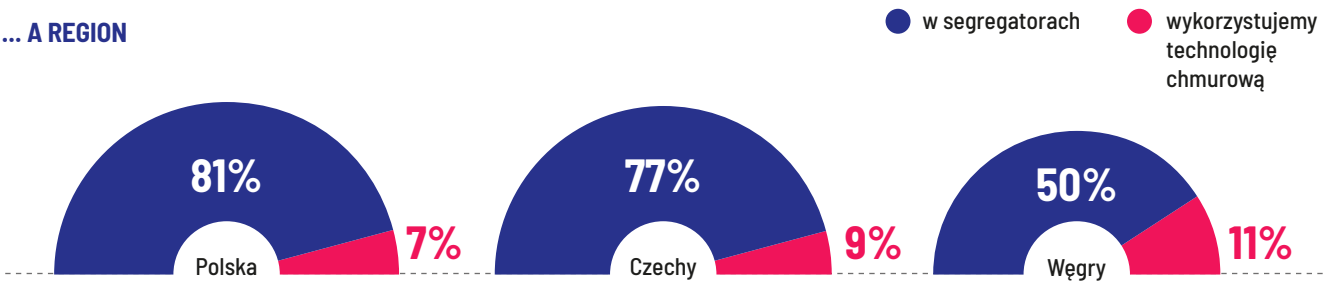
Niski poziom digitalizacji społeczeństwa (mierzony m.in. europejskim wskaźnikiem DESI) przekłada się na równie niewielki stopień cyfryzacji polskiego biznesu. Jak wynika z badania przeprowadzonego pod koniec 2022 roku przez firmę Canon, 81% polskich przedsiębiorstw przyznaje, że najważniejsze firmowe dokumenty wciąż przechowywane są w formie papierowej i gromadzone w firmowych segregatorach. Jedynie 7% pytanych przedsiębiorców wskazuje na wykorzystanie technologii chmurowych w codziennej pracy z dokumentami. W tym aspekcie Polska wypada niekorzystnie nie tylko w porównaniu do Europy Zachodniej i liderującej pod względem cyfryzacji Skandynawii, ale także do krajów naszego regionu, gdzie zarówno ankietowani w Czechach, jak i na Węgrzech, częściej przyznają się do zastępowania papierowych dokumentów ich elektronicznymi odpowiednikami i rozwiązaniami chmurowymi. Różnice w stosunku do digitalizacji widoczne są przede wszystkim w odniesieniu do wielkości przedsiębiorstwa - większe firmy unowocześniają się wyraźnie szybciej, dwukrotnie częściej korzystają z narzędzi elektronicznych, a także wyraźnie rzadziej stosują tradycyjne segregatory.

Gdzie przechowywane są ważne dokumenty w Państwa firmie?

POLSKA...

... A REGION

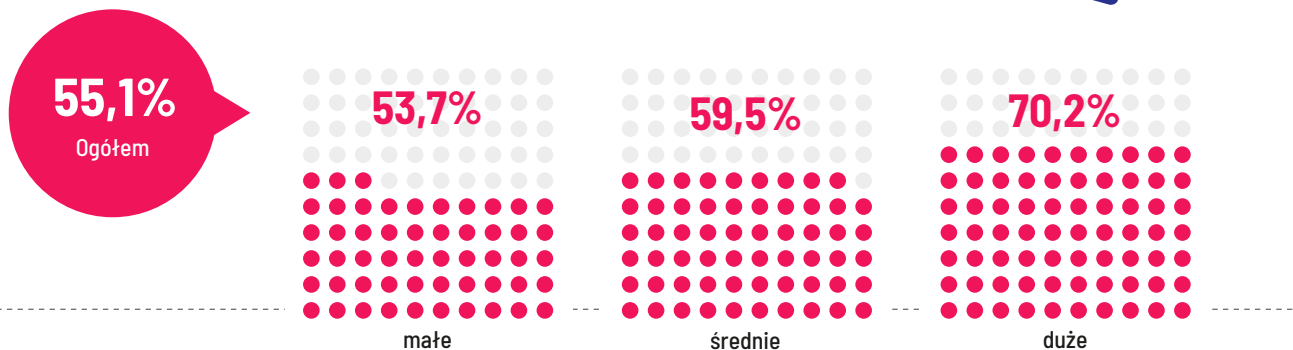
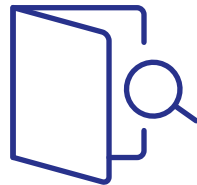
Źródło: Dane na podstawie badania Canon Polska, marzec 2023

Mimo, że postęp rodzimych firm w cyfrowej transformacji i wypierania papierowych form dokumentów może wydawać się powolny, to jednak najnowsze dane Głównego Urzędu Statystycznego mogą napawać pewnym optymizmem. Wynika z nich, że ponad połowa polskich przedsiębiorstw (55%) wdrożyła czynności, które mają na celu zmniejszenie ilości drukowanego papieru, a badania Canon potwierdzają, że w 2023 roku co trzecia firma planowała zwiększyć budżet przeznaczony na cyfryzację (39%).

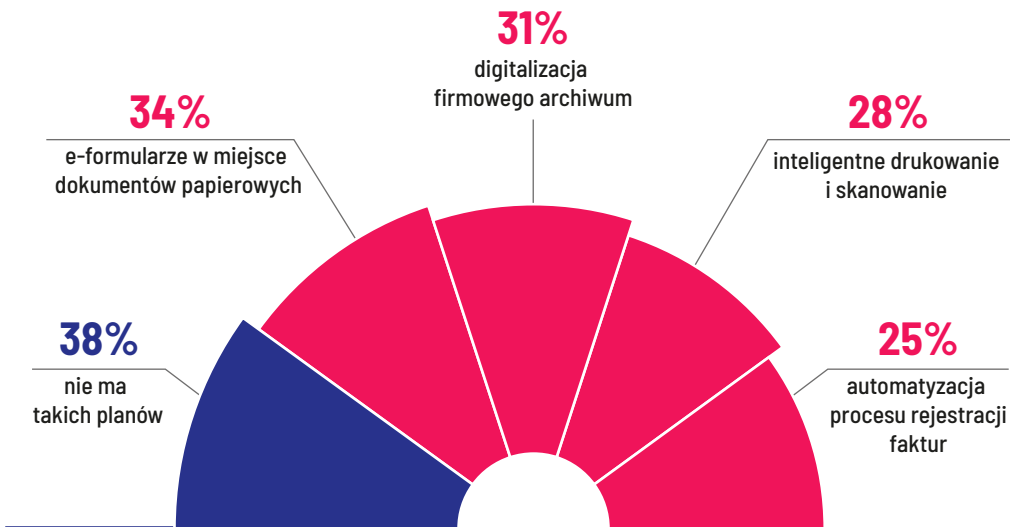
Przedsiębiorstwa wprowadzające procedury mające ograniczyć wpływ ITC na środowisko poprzez zmniejszenie ilości drukowanego papieru.

Źródło: Dane GUS, grudzień 2022

Coraz więcej liderów biznesu zauważa także pilną potrzebę działania zgodnie z ideą *paperless*, pozwalającą na eliminację papieru w codziennym funkcjonowaniu firmy. Jej wdrożenie pozwala nie tylko zredukować koszty obsługi papierowych dokumentów, ale także znacząco zwiększyć wydajność organizacji. Realizując tę koncepcję, polskie firmy coraz częściej zastępują dokumenty papierowe e-formularzami, digitalizują firmowe archiwa, czy automatyzują proces odczytywania i rejestracji faktur. Choć 38% polskich przedsiębiorstw nadal nie jest zainteresowanych wprowadzeniem rozwiązań z zakresu *paperless* to odsetek ten z roku na rok maleje.

Czy firma rozważa wprowadzenie usług *paperless*?

Źródło: Dane na podstawie badania Canon Polska, listopad 2022

Według badań Fundacji Digital Poland, ogólny poziom rozwoju cyfrowego Polski nadal znajduje się 2% poniżej średniej dla Europy Środkowo-Wschodniej, a w obszarach takich jak wydatki na technologie i usługi cyfrowe oraz konkurencyjność, cyfrowa rozbieżność jest jeszcze większa (odpowiednio 93% i 91% średniej). Istnieje wiele czynników, które wpływają na niski wskaźnik cyfryzacji przedsiębiorstw w Polsce – jednym z najważniejszych jest obawa przed kosztami związanymi z wdrożeniem innowacyjnych rozwiązań, przeszkoleniem pracowników oraz obowiązkiem zdefiniowania i ugruntowania nowych procesów. Dla wielu przedsiębiorstw dużą przeszkodą w dokonaniu cyfrowej transformacji jest czas potrzebny na jej realizację. Niezależnie od tego, co dziś powstrzymuje zarządzających przed wdrożeniem cyfrowych rozwiązań jednego można być pewnym – digitalizacja to przyszłość każdej firmy.

Cyfryzacja jest dzisiaj nie tylko ważna, ale wręcz niezbędna dla utrzymania wysokiego poziomu efektywności i konkurencyjności na rynku. Małe i średnie przedsiębiorstwa, które nie wdrażają odpowiednich rozwiązań cyfrowych, będą miały coraz większe problemy z tworzeniem wartościowej oferty produktowo-usługowej, co w efekcie przełoży się na ich zdolność do pozyskiwania nowych klientów. Wdrażanie nowoczesnych technologii nie musi jednak oznaczać przeprowadzania ogromnych i kosztownych zmian. Już małe kroki w kierunku cyfryzacji, takie jak zastosowanie elektronicznych faktur, wdrożenie systemu zarządzania dokumentami, czy cyfrowa archiwizacja mogą przynieść wymierne korzyści w postaci zwiększenia efektywności pracy, generowania oszczędności czy poprawy relacji z klientami.

Decydując się na krok w kierunku cyfrowej przyszłości warto pamiętać, że digitalizacja to nie tylko samo przekształcenie dokumentów w wersję elektroniczną, ale przede wszystkim możliwość budowania bezpiecznych procesów cyfrowych z zachowaniem dowodów prawnych, które umożliwiają dalszą ich obsługę. Dlatego też jednym z podstawowych narzędzi każdego cyfrowego procesu w firmie jest podpis elektroniczny.

02

CYFROWE NARZĘDZIA

USPRAWNIAJĄCE
DIGITALIZACJĘ

ZWYKŁY PODPIS ELEKTRONICZNY

Prosta forma identyfikacji

Zwykły podpis elektroniczny, zwany również podpisem niekwalifikowanym, jest prostą formą podpisu cyfrowego. Pod pojęciem niekwalifikowanego podpisu elektronicznego rozumie się inne niż podpis kwalifikowany formy podpisu elektronicznego. Technologia ta może być stosowana również m.in. do podpisywania poczty elektronicznej, szyfrowania plików pop, autoryzacji urządzeń sieciowych czy zestawiania bezpiecznych połączeń. Podpis niekwalifikowany może być dodatkowo weryfikowany za pomocą certyfikatu niekwalifikowanego, jednakże nie jest on tożsamy z podpisem odręcznym, co sprawia, że nie będzie posiadał on takiej samej mocy prawnej i wiarygodności, co kwalifikowany podpis elektroniczny.

Z podpisu niekwalifikowanego warto korzystać przede wszystkim w przypadku podpisywania dokumentów o mniejszym znaczeniu, np. w dokumentach służących wewnętrznym procesom firmy, w prostych transakcjach, a także wszędzie tam, gdzie prawo nie wymaga użycia kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

Czy wiesz, że...

Rodzaj e-podpisu należy każdorazowo dostosować do konkretnych okoliczności. Przykładowo, jeżeli chcemy podpisać umowę przeniesienia autorskich praw majątkowych, dla której wymagana jest forma pisemna pod rygorem nieważności, musimy użyć kwalifikowanego podpisu elektronicznego, jako równoważnego z podpisem własnoręcznym. Wykorzystanie podpisu niekwalifikowanego będzie skutkowało bezwzględną nieważnością tak zawartej umowy, co oznacza, że nie dojdzie do zamierzonego przeniesienia praw autorskich.

KWALIFIKOWANY PODPIS ELEKTRONICZNY

Kwalifikowany podpis elektroniczny zgodnie z europejskim rozporządzeniem eIDAS ma taką samą moc prawną, jak podpis własnoręczny. Jest on weryfikowany certyfikatem kwalifikowanym, który, wydany przez upoważniony do tego kwalifikowany podmiot świadczący usługi zaufania, potwierdza tożsamość osoby składającej podpis. Dane do składania podpisów są przechowywane z wykorzystaniem specjalnych urządzeń, co gwarantuje, że podpis mógł być złożony wyłącznie przez osobę, której dane są wskazane w certyfikacie. Dzięki temu odbiorca podpisanego dokumentu ma pewność, kto jest autorem podpisu. Dodatkowo dokonanie jakiegokolwiek zmiany w już podpisanym dokumencie zostanie wykryte w trakcie weryfikacji podpisu.

Równoznaczność kwalifikowanego podpisu elektronicznego z podpisem własnoręcznym oznacza, że np. umowy zawierane elektronicznie wywołują skutki prawne, na tych samych zasadach, jakie obowiązują w przypadku umów zawieranych w formie pisemnej. Dzięki temu, podpis ten można zastosować w wielu obszarach m.in. przy podpisywaniu umów handlowych, składaniu dokumentów podatkowych czy wniosków do urzędów, przyspieszając i ułatwiając tym samym procesy biznesowe i administracyjne.

Czy wiesz, że...

Zgodnie z rozporządzeniem eIDAS certyfikaty kwalifikowane wydane w dowolnym kraju Unii Europejskiej są uznawane we wszystkich krajach członkowskich. Oznacza to, że kwalifikowanym podpisem elektronicznym uzyskanym w Polsce możesz się również posługiwać w innych krajach UE.

W Polsce kwalifikowane podpisy elektroniczne dostarczane są przez kwalifikowanych dostawców usług zaufania. Są to podmioty, które na podstawie decyzji Ministra Cyfryzacji posiadają uprawnienia do wydawania certyfikatów kwalifikowanych podpisów elektronicznych zgodnie z przepisami prawa. Na polskim rynku istnieje kilka firm wydających kwalifikowane certyfikaty, a jedną z kluczowych pozycji na tym rynku zajmuje Krajowa Izba Rozliczeniowa (KIR), dostarczająca e-podpis w standardowej wersji – Szafir oraz w wariancie w pełni mobilnym – mSzafir.

Proste pytania i jeszcze prostsze odpowiedzi

01. Czy kwalifikowany podpis elektroniczny jest równoznaczny z podpisem odręcznym?

Tak, zgodnie z art. 25 ust. 2 eIDAS kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu. Potwierdza to również art. 78 kodeksu cywilnego, który wskazuje, że oświadczenie woli złożone w formie elektronicznej jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej. Jednakże skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu wywołuje jedynie kwalifikowany podpis elektroniczny.

02. Czym różni się podpis zaufany od podpisu kwalifikowanego?

Podpis zaufany to podpis elektroniczny, który jest przeznaczony do załatwiania spraw z podmiotami publicznymi. Równoznaczność podpisu elektronicznego z podpisem własnoręcznym zapewnia wyłącznie kwalifikowany podpis elektroniczny wydany przez akredytowanego dostawcę.

03. Czy z podpisu kwalifikowanego mogę korzystać także na urządzeniach mobilnych?

Tak, przykładem takiego rozwiązania jest podpis mSzafir, czyli mobilny kwalifikowany podpis elektroniczny, działający bez karty lub czytnika. Do autoryzacji wystarczy jedynie aplikacja mobilna lub bankowość elektroniczna, a dokumenty można podpisywać zdalnie na wybranym urządzeniu w dowolnym miejscu i czasie.

PODPIS, KTÓRY NIE MOŻE BYĆ PROSTSZY

Korzystanie z kwalifikowanego podpisu elektronicznego pozwala na wyeliminowanie konieczności drukowania, wysyłania pocztą i przechowywania fizycznych dokumentów, dzięki czemu znacznie łatwiej jest podpisywać i przysyłać dokumenty w ciągu kilku chwil. Ma to istotne znaczenie dla sektora prywatnego, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw, gdzie optymalizacja czasu potrzebnego na biurokrację bezpośrednio przekłada się na firmowe oszczędności.

Warto również pamiętać, iż wykorzystanie kwalifikowanego podpisu elektronicznego w codziennych operacjach redukuje zużycie papieru i energii oraz eliminuje potrzebę transportu fizycznych dokumentów, co przyczynia się do ochrony środowiska.

Kwalifikowany podpis elektroniczny umożliwia m.in.:

zawieranie umów
cywilno-prawnych
na odległość

komunikację
z administracją
publiczną

wystawianie i przysyłanie
faktur w formie elektronicznej
(w ramach programu Płatnik)

składanie ofert
handlowych oraz udział
w aukcjach i przetargach

obsługę dokumentacji
kadrowej (elektroniczne
akta osobowe)

obieg dokumentów
i elektroniczną
archiwizację

Szerokie zastosowanie kwalifikowanego podpisu elektronicznego w firmie przynosi wiele korzyści:

SZYBKOŚĆ

Wystarczy kilka kliknięć, aby bezpiecznie podpisać każdy dokument.

WYGODA

Korzystając z podpisu mobilnego nie musisz używać specjalnych kart bądź czytników. Z podpisu mSafir możesz korzystać na wszystkich swoich urządzeniach mobilnych.

DOSTĘPNOŚĆ

Mając dostęp do Internetu podpisu kwalifikowanego można używać 24/7 przez 365 dni w roku z dowolnego miejsca na świecie.

BEZPIECZEŃSTWO

Kwalifikowany podpis elektroniczny zapewnia integralność, gwarantując, że od momentu podpisania dane zawarte w dokumencie nie zostały zmienione.

UNIWERSALNOŚĆ

Certyfikaty wydane w dowolnym kraju UE są uznawane we wszystkich krajach członkowskich.

Zastosowanie podpisu elektronicznego w działalności gospodarczej jest praktycznie nieograniczone. Oprócz korespondencji z administracją publiczną kwalifikowany podpis elektroniczny usprawnia również wewnętrzne procesy w firmie, a także kontakt z klientami, dostawcami i innymi partnerami biznesowymi.

Proste pytania i jeszcze prostsze odpowiedzi

01. Jak podpisać dokument elektronicznie?

Aby podpisać dokument kwalifikowanym podpisem elektronicznym musisz skorzystać z usługi kwalifikowanego dostawcy usług zaufania, który wydaje kwalifikowane certyfikaty umożliwiające elektroniczne podpisywanie dokumentów. Przykładem takiego dostawcy jest KIR oferujący certyfikaty Szafir i mSzafir.

Można także podpisać dokument zwykłym (niekwalifikowanym) podpisem elektronicznym np. za pomocą programu Adobe Acrobat, który umożliwia tworzenie podpisów elektronicznych w formacie PDF. Taki podpis nie posiada jednak specjalnego certyfikatu, przez co nie jest równoznaczny z podpisem własnoręcznym i nie posiada takiej samej mocy prawnej, co kwalifikowany podpis elektroniczny. Pamiętaj, iż w programie Adobe Acrobat możesz także korzystać ze swojego podpisu kwalifikowanego.

Przed podpisaniem dokumentu elektronicznie, zawsze upewnij się, że metoda, którą wybierasz jest zgodna z wymaganiami formalno-prawnymi.

02. Jakie dokumenty można podpisać elektronicznie?

Za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego można podpisać każdy dokument, który ma formę cyfrową, przykładowo:

- **Umowy biznesowe**, m.in. umowy handlowe, umowy najmu, umowy o pracę, umowy o dostawę, umowy partnerskie.
- **Dokumenty finansowe**, m.in. umowy kredytowe, umowy leasingowe, dokumenty dotyczące inwestycji finansowych, umowy ubezpieczeniowe.
- **Dokumenty prawne**, m.in. pełnomocnictwa, umowy prawnicze, umowy o rozwiązaniu sporów.
- **Formularze i wnioski**, m.in. formularze aplikacyjne, wnioski o zezwolenie, formularze podatkowe, dokumenty rejestracyjne.
- **Dokumenty korporacyjne**, m.in. protokoły zebrań, dokumenty rejestracyjne spółek, umowy o współpracy, dokumenty dotyczące zmiany statutu spółki.

03. Jak bezpiecznie korzystać z podpisu cyfrowego?

Aby maksymalizować bezpieczeństwo korzystania z podpisu elektronicznego, przestrzegaj trzech poniższych zasad:

- **Wybierz wiarygodnego dostawcę podpisu:** Skorzystaj z oferty kwalifikowanego dostawcy usług zaufania.
- **Sprawdź dokumenty przed podpisaniem:** Przed podpisaniem upewnij się, że dokładnie przeczytałeś cały dokument. Upewnij się, że rozumiesz jego treść i zgadzasz się z zawartymi w nim warunkami.
- **Sprawdź wiarygodność otrzymanych dokumentów:** Jeśli otrzymujesz dokumenty do podpisania od innych osób lub instytucji, upewnij się, że pochodzą one z wiarygodnego źródła.

04. Jak wybrać zaufane rozwiązanie?

W przypadku dostawcy usług zaufania warto sprawdzić rejestr prowadzony przez Narodowe Centrum Certyfikacji NBP (www.nccert.pl). Weryfikując dostawcę zyskujemy pewność, że rozwiązanie, które dostarcza spełnia wszystkie niezbędne wymogi prawne i technologiczne.

UFAJ, ALE WERYFIKUJ!

Format podpisu elektronicznego zależy od rodzaju pliku, na którym jest składany. Wyróżniamy dwa najbardziej popularne formaty podpisu elektronicznego: PAdES oraz XAdES

- **Podpis elektroniczny w formacie PAdES** (PDF Advanced Electronic Signatures) jest to format podpisu dedykowany dla plików w formacie PDF. Dzięki temu podpis jest zawarty w pliku z dokumentem, a weryfikacja podpisów daje możliwość obejrzenia samego dokumentu oraz podpisu w przyjazny dla użytkownika sposób w aplikacji Adobe. Aplikacja Adobe ma wbudowaną funkcję weryfikacji podpisów PAdES. Po otwarciu dokumentu aplikacja automatycznie zweryfikuje podpis oraz sprawdzi czy certyfikat użyty do weryfikacji podpisów jest ważny oraz czy był wydany przez kwalifikowany podpis świadczący usługi zaufania. Jeden plik PDF można podpisać kilkoma podpisami elektronicznymi w formacie PAdES, a na podpisanym dokumencie PDF można umieścić symbol podpisu jako dodatek graficzny. Format PAdES jest szeroko stosowany w każdej dziedzinie biznesu ze względu na wysoką popularność plików PDF.
- **Podpis elektroniczny w formacie XAdES** (XML Advanced Electronic Signatures) jest standardem, który umożliwia osadzenie podpisu elektronicznego wewnątrz pliku w dowolnym formacie, m.in. PDF, DOC, XML, JPEG, ZIP itd. Format XAdES jest szeroko stosowany w przypadku dokumentów opartych na technologii XML, takich jak faktury elektroniczne czy deklaracje podatkowe.

Pamiętaj, że symbol podpisu na dokumencie to tylko dodatek graficzny, który sam w sobie nie potwierdza ważności podpisu. Podpis elektroniczny jest zazwyczaj oparty na certyfikacie cyfrowym, który odgrywa kluczową rolę w podpisywaniu dokumentów online. Każdy podpis można zweryfikować za pomocą aplikacji, czy został on wydany przez zaufany organ certyfikujący i czy jest on ważny, a integralność dokumentu nie została zaburzona. W ramach procesu weryfikacji sprawdzana jest także lista certyfikatów unieważnionych (CRL). Niepoprawna weryfikacja podpisu elektronicznego może wpływać na autentyczność, integralność lub niezaprzeczalność podpisanego dokumentu i może być spowodowana m.in. nieważnym certyfikatem, dokonaną zmianą wewnątrz dokumentu lub brakiem dostępu do wymaganych informacji (np. znaczników czasu).

Istnieje wiele narzędzi online oraz programów służących weryfikacji podpisów elektronicznych. Do weryfikacji integralności oraz poprawności podpisu dokumentu służy także bezpłatna wersja aplikacji Szafir (Szafir weryfikująca), którą można pobrać ze strony KIR (<https://www.elektronicznypodpis.pl/informacje/aplikacje/>) i w ten sposób łatwo zweryfikować dokument podpisany certyfikatem kwalifikowanym, a także uzyskać raport z przeprowadzonej weryfikacji.

Czy wiesz, że...

Podpis elektroniczny opiera się na technologii kryptografii, która zapewnia wysoki stopień bezpieczeństwa. Wykorzystuje ona klucze kryptograficzne do uwierzytelnienia i zabezpieczenia podpisu oraz dokumentu.

CYFROWY NIEZBĘDNIK – PIECZĘĆ ELEKTRONICZNA I ZNAKOWANIE CZASEM

Aby móc sprawniej poruszać się w świecie cyfrowej dokumentacji, warto przybliżyć jeszcze dwa narzędzia, często pojawiające się w kontekście pełnej digitalizacji dokumentów. Chodzi oczywiście o pieczęć elektroniczną i znakowanie czasem.

- **Pieczęć elektroniczna** jest cyfrowym odpowiednikiem tradycyjnej pieczętki firmowej stosowanej w świecie papierowym. Zawiera ona nazwę, adres i inne kluczowe dane przedsiębiorstwa. Od podpisu elektronicznego różni się tym, że mogą z niej korzystać jednostki organizacyjne, a więc firmy, organizacje czy instytucje, lub osoby prowadzące działalność gospodarczą lub inną, a nie osoby fizyczne. Pieczęć elektroniczna nie jest jednak odpowiednikiem podpisu elektronicznego osoby prawnej. Jest to narzędzie stosowane w celu uwierzytelnienia dokumentów elektronicznych i potwierdzenia ich autentyczności, integralności oraz źródła pochodzenia (np. przy wystawianiu faktur elektronicznych, potwierdzaniu źródła pochodzenia kopii dokumentów itd.). Pieczęć elektroniczna jest najczęściej wykorzystywana do poświadczania dokumentów, takich jak faktury, umowy, raporty, zapewniając, iż pochodzą od określonej instytucji i nie były zmieniane po opatrzeniu pieczęcią. Jest to ważne narzędzie w procesach biznesowych, administracyjnych i prawnych, które umożliwia skuteczną i bezpieczną wymianę dokumentów elektronicznych.

- **Znakowanie czasem** to proces oznaczania dokumentów i plików datą oraz godziną. W kontekście podpisu elektronicznego proces polega na dołączaniu znacznika czasu do podpisu wiążącego dany dokument z datą. Czas wskazany w znaczniku pochodzi z wiarygodnego źródła i dodatkowo potwierdza istnienie dokumentu we wskazanym momencie. Każdy podpis elektroniczny może być oznakowany czasem – zarówno w momencie jego tworzenia, jak i weryfikacji.

Dodatkowo kwalifikowany znacznik czasu pozwala oznaczyć dokument elektroniczny wiarygodnym czasem i stwierdzić, że dokument lub podpis istniał w danej, konkretnej chwili. Takie oznakowanie czasem wywołuje skutki prawne „daty pewnej” w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego. Podobnie jak podpis kwalifikowany, kwalifikowany znacznik czasu jest wydawany przez kwalifikowanego dostawcę usług zaufania.

Proste pytania i jeszcze prostsze odpowiedzi

01. Do czego mogę wykorzystać pieczęć elektroniczną?

Pieczęć elektroniczną można wykorzystać do potwierdzania autentyczności, integralności i pochodzenia dokumentów elektronicznych, w tym m.in:

- **Faktur elektronicznych:** pieczęć elektroniczna może być używana do oznaczania faktur elektronicznych, potwierdzając, że pochodzą od określonego dostawcy i nie zostały zmienione po podpisaniu.
- **Umowy i kontrakty:** umożliwia identyfikację instytucji lub organizacji, które zatwierdziły dokument, ale zwykle nie wystarczy do zawarcia umowy.
- **Dokumenty administracyjne:** w sektorze publicznym pieczęć elektroniczna może być wykorzystywana do uwierzytelniania dokumentów administracyjnych, takich jak zaświadczenia, licencje, zgłoszenia czy deklaracje podatkowe.
- **Dokumenty medyczne:** w dziedzinie opieki zdrowotnej pieczęć elektroniczna może być używana do uwierzytelnienia i potwierdzenia autentyczności dokumentów medycznych, takich jak wyniki badań, raporty medyczne. Jest to ważne dla zapewnienia integralności informacji medycznych.

02. Czy każdy podpis elektroniczny jest znakowany czasem?

Nie każdy podpis elektroniczny jest znakowany czasem, ale znakowanie czasem jest często stosowane jako standardowa praktyka przy podpisywaniu dokumentów. Znakowanie czasem jest opcjonalnym elementem podpisu elektronicznego i jego wykorzystanie zależy od wymagań danego dokumentu, transakcji lub umowy.

NADCHODZĄCA ZMIANA SYSTEMOWA – KRAJOWY SYSTEM E-FAKTUR

Począwszy od stycznia 2022 roku bardzo ważnym narzędziem usprawniającym elektroniczny obieg dokumentów finansowych w Polsce jest stworzony przez Ministerstwo Finansów Krajowy System e-Faktur (KSeF). KSeF jest ogólnopolską platformą teleinformatyczną pozwalającą na wystawianie, przesyłanie i odbieranie faktur ustrukturyzowanych. Poza wystawianiem, przesyłaniem i otrzymywaniem faktur system posiada również możliwość ich przechowywania, oznaczania numerem identyfikującym oraz weryfikowania zgodności z określonym wzorem faktury. Obecnie korzystanie z platformy jest w pełni dobrowolne, jednakże zgodnie z zapowiedziami Ministerstwa Finansów od lipca 2024 roku stanie się obowiązkowe dla wszystkich polskich przedsiębiorców.

Głównym celem Krajowego Systemu e-Faktur jest zastąpienie tradycyjnych faktur papierowych ich elektronicznymi odpowiednikami. KSeF opiera się na zastosowaniu technologii, takich jak podpis elektroniczny i szyfrowanie zapewniając tym samym bezpieczną wymianę danych między uczestnikami procesu fakturowania. Elektroniczne faktury są generowane w standardowym formacie (XML), który umożliwia ich automatyczną integrację z systemami księgowymi przedsiębiorstw.

Krajowy System e-Faktur oferuje wiele korzyści zarówno dla firm, jak i dla administracji publicznej. Przedsiębiorstwa mogą zaoszczędzić czas i koszty związane z drukowaniem, wysyłaniem i przechowywaniem faktur papierowych. Ponadto proces fakturowania staje się bardziej efektywny i mniej podatny na błędy, ponieważ większość operacji jest realizowana automatycznie. Z kolei administracji publicznej KSeF pozwala na lepszą kontrolę i monitorowanie obiegu faktur w kraju, co przyczynia się do ograniczenia skali szarej strefy i oszustw podatkowych.

Czy wiesz, że...

Faktura ustrukturyzowana to w Krajowym Systemie e-Faktur jedyny rodzaj dokumentu akceptowany przy rozliczaniu transakcji. Jest to forma faktury elektronicznej, wystawiona przy pomocy KSeF według określonego wzoru. Zgodnie z wymogami prawnymi przyjmuje formę pliku tekstowego w formacie XML. Plik ten zawierają odpowiednie dane, a ich struktura logiczna została opublikowana w Centralnym Repozytorium Wzorów Dokumentów Elektronicznych (CRWDE) na platformie ePUAP.

Kwalifikowany podpis elektroniczny umożliwia m.in.:

eliminację konieczności
korzystania z faktur
papierowych

ograniczenie kosztów
związanych z drukowaniem
i wysyłką faktur

redukcję czasu potrzebnego
na wygenerowanie
i wysłanie faktury

ograniczenie możliwości
powstawania błędów
natury ludzkiej

Aby dowiedzieć się więcej o Krajowym Systemie e-Faktur, odwiedź stronę Ministerstwa Finansów, na której znajdziesz wszystkie aktualne informacje o wdrożeniu i zmianach systemu, a także zbiór najważniejszych pytań i odpowiedzi.

<https://www.podatki.gov.pl/ksef/>

Proste pytania i jeszcze prostsze odpowiedzi

01. Czy muszę posiadać kwalifikowany podpis elektroniczny, aby móc korzystać z KSeF?

Korzystanie z Krajowego Systemu e-Faktur wymaga autoryzacji przesłanych faktur za pomocą jednego z czterech sposobów:

- **Kwalifikowany podpis elektroniczny** – kwalifikowany certyfikat podpisu elektronicznego powinien zawierać imię i nazwisko oraz numer seryjny zawierający PESEL lub NIP właściciela certyfikatu. Możesz do tego wykorzystać zarówno kwalifikowany certyfikat podpisu elektronicznego zapisany na karcie np. Szafir, jak i mobilny kwalifikowany certyfikat podpisu elektronicznego np. mSzafir.
- **Kwalifikowana pieczęć elektroniczna** – kwalifikowany certyfikat pieczęci elektronicznej zawiera nazwę podmiotu zgodną z nazwą rejestrową oraz numer NIP. Certyfikat pieczęci nie zawiera danych osobowych, a wskazanie osób upoważnionych do korzystania z tego certyfikatu jest w gestii podmiotu, którego dane są wpisane do certyfikatu.
- **Podpis Zaufany** – z podpisu generowanego za pomocą Profilu Zaufanego można korzystać w kontakcie z podmiotami publicznymi, w tym także jako uwierzytelnienie w KSeF.
- **Ciąg znaków alfanumerycznych** wygenerowany przez Krajowy System e-Faktur – opcja dostępna wyłącznie po uwierzytelnieniu się podatnika lub podmiotu uprawnionego za pomocą wcześniej wymienionych sposobów.

02. Czy muszę przystąpić do KSeF?

Do końca czerwca 2024 roku korzystanie z KSeF jest w pełni dobrowolne – przedsiębiorca sam decyduje, czy wystawić fakturę ustrukturyzowaną w systemie, czy też pozostać przy dotychczas stosowanym rozwiązaniu. **Zgodnie z obecnymi zapowiedziami Ministerstwa Finansów od lipca 2024 roku korzystanie z KSeF ma stać się obowiązkowe.**

03. Kto może korzystać z KSeF?

Z Krajowego Systemu e-Faktur mogą korzystać:

- Przedsiębiorcy zarejestrowani jako czynni podatnicy podatku VAT
- Przedsiębiorcy zwolnieni z podatku VAT
- Podatnicy zidentyfikowani w Polsce do szczególnej procedury unijnej OSS, posiadający polski identyfikator podatkowy NIP

04. Czy faktury ustrukturyzowane wygenerowane przy pomocy KSeF będzie można importować do zewnętrznych programów księgowych?

Tak, wszystkie faktury ustrukturyzowane wygenerowane przy pomocy KSeF są zapisane w formacie XML, dzięki czemu z łatwością są odczytywane przez zewnętrzne oprogramowania księgowe.

03

5 KORZYŚCI DIGITALIZACJI

SPRAWDŹ,
DLACZEGO WARTO!

5 KORZYŚCI DIGITALIZACJI SPRAWDŹ DLACZEGO WARTO!

Dla sektora prywatnego wdrażanie rozwiązań z zakresu digitalizacji pozwala wejść na wyższy poziom konkurencyjności. Niezależnie od branży, coraz więcej organizacji dostrzega potencjał i korzyści płynące z przekształcenia tradycyjnych procesów i działań operacyjnych w cyfrową formę. Papierowe dokumenty, tradycyjne metody komunikacji i powolne procesy stają się przeszłością. Digitalizacja otwiera przed firmami szerokie spektrum możliwości, które umożliwiają szybsze działanie, zwiększoną efektywność, lepsze podejmowanie decyzji opartych na danych oraz budowanie mocniejszych relacji z klientami.

Dlatego też w dzisiejszych czasach, digitalizacja jest kluczowym czynnikiem sukcesu dla firm. Nie ma co się dziwić, bo zmiana z papierowej rzeczywistości na elektroniczne rozwiązania posiada swoje ogromne zalety!

1 Redukcja kosztów

Wraz z rozwojem technologii i zmieniającymi się preferencjami klientów, digitalizacja stała się nie tylko wyzwaniem, ale także warunkiem wzrostu firmy. Przeskok w stronę cyfrowych rozwiązań umożliwia firmom efektywne zarządzanie informacjami, automatyzację procesów, łatwiejsze analizowanie danych i usprawnienie obsługi klienta. To wszystko przekłada się na wymierne skutki w postaci redukcji kosztów i wzrost oszczędności.

Dodatkowo digitalizacja automatyzując wiele powtarzających się zadań i procesów, wpływa na większą efektywność operacyjną przedsiębiorstw. Wprowadzenie narzędzi cyfrowych pozwala zaoszczędzić czas pracy zasoby i ograniczyć błędy pracowników.

2 Oszczędność czasu i wygoda korzystania

Przechowywanie i zarządzanie papierowymi dokumentami jest przede wszystkim niezmierzenie czasochłonne. Digitalizacja umożliwia przechowywanie dokumentów elektronicznych w uporządkowany sposób, co ułatwia ich wyszukiwanie, udostępnianie i zarządzanie. Dzięki temu informacje są łatwo dostępne i mogą być udostępniane wewnątrz firmy lub klientom w szybki i bezpieczny sposób.

Dodatkowo z rozwiązań takich jak podpis elektroniczny możesz korzystać z każdego miejsca, o dowolnej porze, bez potrzeby używania drukarki, skanera czy usług poczty lub kuriera. Dostęp do elektronicznych dokumentów jest nieograniczony, a znalezienie konkretnej umowy nie wymaga wizyty u w firmowym archiwum.

3

Większe bezpieczeństwo danych

Cyfryzacja to nie tylko znaczne usprawnienie procesów wewnątrz każdej organizacji, ale także zwiększenie poziomu bezpieczeństwa. Przechowywanie danych w formie elektronicznej umożliwia bardziej precyzyjną kontrolę dostępu do informacji. Poprzez zastosowanie odpowiednich uprawnień, można ograniczyć dostęp tylko do tych osób, które potrzebują danych do wykonywania swoich zadań. Można również monitorować i rejestrować aktywność użytkowników, aby wykryć potencjalne zagrożenia. Szyfrowanie zapewnia dodatkową warstwę ochrony, uniemożliwiając nieautoryzowany dostęp do danych w przypadku ich kradzieży lub utraty.

Przechowywanie danych w chmurze istotnie minimalizuje także ryzyko utraty danych w przypadku awarii systemu, ataku lub błędów ludzkich.

4

Poprawa wizerunku firmy – ułatwienia dla klientów i partnerów biznesowych

Jednym z nielicznych pozytywnych konsekwencji pandemii dla światowej gospodarki jest fakt, iż digitalizacja stała się standardem w wielu branżach. Dzisiaj firma, która nie nadąża za trendami technologicznymi, może być postrzegana jako mniej konkurencyjna, przez co traci szanse rozwoju.

Przejście od dotychczasowych tradycyjnych metod do cyfrowych rozwiązań poprawia postrzeganie firm jako organizacji nowoczesnych i innowacyjnych, oferujących klientom lepszą jakość obsługi poprzez dostęp do informacji online, szybkie realizowanie zamówień, śledzenie statusu zamówienia czy komunikację przez różne kanały.

5

Dbłość o środowisko

Digitalizacja przedsiębiorstw jest również elementem odpowiedzi na zmiany klimatyczne. Przejście od dokumentów papierowych do elektronicznych redukuje zużycie papieru, materiałów biurowych czy efektywniejsze wykorzystanie zasobów naturalnych, co wpisuje się w trend zrównoważonego rozwoju i coraz częściej determinuje decyzje kontrahentów i partnerów biznesowych.

PODSUMOWANIE

Digitalizacja jest ogólnoświatowym trendem, który wpisał się w codzienne funkcjonowanie przedsiębiorstw. Wraz z postępem technologicznym, coraz więcej firm i instytucji przechodzi na elektroniczne dokumenty, zastępując tradycyjne formy papierowe, generując tym samym oszczędności, zwiększając swoją konkurencyjność i pozytywnie wpływając na środowisko. To proces, z którego należy się cieszyć!

**PRZYSZŁOŚĆ
DOKUMENTÓW
JEST CYFROWA,
DLATEGO JUŻ DZIŚ
WARTO ZAMIENIĆ
SWOJE FIRMOWE
SEGREGATORY NA
DOKUMENTY
ELEKTRONICZNE!**

ŹRÓDŁA

- Centrum Prasowe Canon, Canon bada rynek pracy biurowej. Wnioski? Polskie firmy przechowują dokumentację głównie w formie papierowej, Canon.pl, styczeń 2023, online: <https://www.canon.pl/press-centre/press-releases/2023/01/canon-bada-rynek-pracy-biurowej/>
- Centrum Prasowe Canon, Cyfryzacja obiegu dokumentów coraz ważniejsza dla firm z Europy Środkowo-Wschodniej, Canon.pl, marzec 2023, online: https://www.canon.pl/press-centre/press-releases/2023/02/cyfryzacja_obiegu_dokumentow_coraz_wazniejsza_dla_firm_z_europy_srodkowo_wschodniej/
- Duszczyk M., Coraz mniej na papierze. Duża zmiana w firmach, rp.pl, 29.11.2022, online: <https://www.rp.pl/biznes/art37517371-coraz-mniej-na-papierze-duza-zmiana-w-firmach>
- Elektronicznypodpis.pl, oficjalna strona internetowa Krajowej Izby Rozliczeniowej dotycząca e-podpisów, <https://www.elektronicznypodpis.pl/>
- Fundacja Digital Poland, Inwestycje w technologie w dobie pandemii. Edycja 2022, kwiecień 2022, DigitalPoland.pl, online: <https://digitalpoland.org/publikacje/pobierz?id=76c11105-2bdd-41fa-9520-098b06947286>
- Fundacja Digital Poland, Stan cyfryzacji Polski na tle regionu, wrzesień 2022
- Główny Urząd Statystyczny, Społeczeństwo informacyjne w Polsce w 2022 roku, 16.12.2022, online: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne-w-polsce-w-2022-roku,1,16.html>
- Kir.pl, oficjalna strona internetowa Krajowej Izby Rozliczeniowej
- Ministerstwo Finansów, oficjalna strona internetowa, Krajowy System e-Faktur, <https://www.podatki.gov.pl/ksef/>
- Podpis elektroniczny – jego rodzaje i podstawy prawne funkcjonowania na rynku, Umownik.pl, online: <https://www.umownik.pl/podpis-elektroniczny-jego-rodzaje-i-podstawy-prawne-funkcjonowania-na-rynku/>
- Związek Banków Polskich, Badanie reputacji sektora bankowego, 2023